

SYLABUS

Názov predmetu:	Rádiológia orofaciálnej oblasti		
Študijný program:	Zubné lekárstvo	Obdobie štúdia:	6. semester
Hodnotenie predmetu:	skúška	Záväznosť predmetu:	povinný
Rozsah výučby:	2 h.prednášky a 2 h.cvičenia / týždenne		<i>Hodiny spolu :56</i>

Pracovisko: Klinika stomatológie a maxilofaciálnej

I.Stomatologická klinika

Klinika stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie a Špecializovaná nemocnica pre choroby hlavy a krku, Akadémia Košice, n.o.

Utorok 14:45-16:15 PE

Týždeň	Prednášky	Cvičenia
1.	História rádiadiagnostiky -objavenie x-lúčov - medicínske využitie rtg žiarenia - význam rtg vyšetrenia v zubnom lekárstve. Rádiadiagnostické zariadenia -rtg prístroje používané v zubnom lekárstve / intraorálne, extraorálne/ - rtg náradie - rtg príslušenstvo - typy držiakov intraorálnych filmov Základné pojmy: -centrálny lúč - izometrická snímka - hypometrická snímka -ortoradiálna projekcia -excentrická projekcia - ohnisková vzdialenosť -vertikálny uhol -horizontálny uhol 11.2.2025,14:45 - 16:15	RTG prístroje používané v zubnom lekárstve - návšteva rtg pracoviska – organizácia práce - popis základných častí rtg prístrojov, príslušenstva a ich obsluha - typy držiakov na uchytenie i.o. filmov. Vysvetlenie a praktická ukážka základných pojmov: - centrálny lúč, ohnisková vzdialenosť, vertikálny uhol, horizontálny uhol - všeobecné pravidlá pri snímkovaní zubov - snímkovanie jednotlivých zubov-demonštrácia
2.	Základné rádiadiagnostické vyšetrovacie metódy: -natívne rtg vyšetrenia - rtg kontrastné vyšetrenia - sialografia -fistulografia - artrografia - tomografia, stereografie, xeroradiografia, denzitografia, CT,	Rádiadiagnostické vyšetrovacie metódy natívne rtg vyšetrenia – i.o. snímky tg kontrastné vyšetrenia – sialografia, fistulografia, sinusografia, artrografia CT diagnostika v orofaciálnej oblasti Vysvetlenie jednotlivých pojmov a praktická ukážka jednotlivých rádiogramov.

	RVG, dynamická scintigrafia slinných žliaz, rtg - kinematografia 18.2.2025, 14:45 - 16:15	
3.	Nerizikové rádiodiagnostické vyšetrovacie metódy: -termovízia -diafanoskopia - USG - magnetická rezonancia a indikácia vyšetrenia metódou magnetickej rezonancie v zubnom lekárstve (u vrodenych anomálií, poúrazových stavov, onkologických diagnóz) vrodené anomálie, úrazy, onkológia 25.2.2025, 14:45 - 16:15	Nerizikové a moderné rádiodiagnostické vyšetrovacie metódy: - USG v orofaciálnej oblasti - magnetická rezonancia a vyšetrovanie : u vrodených anomálií,u pourazových stavov, u onkologických diagnóz - rádioviziografia , jej využitie a výhody v diagnostike orofaciálnej oblasti
4.	Bezpečnosť a ochrana pri práci s rtg prístrojmi : -všeobecné zásady radiačnej ochrany -ochrana pacienta pred rtg žiareniom -ochrana personálu -legislatíva vzťahujúca sa na prevádzku röntgenových ,pracovísk z hľadiska rádiačnej ochrany -manažment pacienta pred rtg vyšetrením /obavy pacientov pred ožiarením, informovaný súhlas pacienta/ 4.3.2025, 14:45 - 16:15	Bezpečnosť a ochrana pri práci s rtg prístrojmi - ochrana pacienta pred rtg žiareniom – pomôcky ochrany dospelého pacienta, detí a ochrana personálu, - legislatíva vzťahujúca sa na prevádzku rtg pracovísk z hľadiska č radia nej ochrany, prevádzkový poriadok, manažment pacienta pred rtg vyšetrením, - obavy pacientov pred ožiarením, informovaný súhlas pacienta
5.	Filmy používané v zubnom lekárstve- -intraorálne :fóliové bezfóliové -extraorálne :ich formáty -kazety -uskladňovanie -ich ochrana -označovanie Spracovanie filmového materiálu : -vyvolávanie -ustaľovanie -používanie automatov -archivovanie -ochrana a uskladnenie. -chyby vzniknuté pri spracovaní filmov 11.3.2025, 14:45 - 16:15	Spracovanie filmového materiálu - vyvolávanie – demonštrácia, ustalovanie – demonštrácia, - používanie automatov, chyby vzniknuté pri spracovaní filmov, - analýza rádiogramov s chybami vzniknutým pri spracovaní filmov: - chyby pri vyvolávaní, chyby pri ustalovaní, chyby pri praní a sušení, chyby pri manipulácii s rádiogramov
6.	RTG techniky používané v zubnom lekárstve: -intraorálne techniky /technika	RTG techniky v rádiodiagnostike orofaciálnej oblasti

	<p>rozdeleného uhla, paralelná technika, oklúzna technika/ -špeciálne techniky: /interproximálna technika – BTW, techniky pre lokalizáciu cudzích telies/ 18.3.2025, 14:45 -16:15</p>	<ul style="list-style-type: none"> - praktická ukážka a prevedenie jednotlivých techník - intraorálnych · technika rozdeleného uhla – tzv. štandardná projekcia - pravouhlá technika s dlhým tubusom- tzv. paralelná technika -interproximálna technika – tzv. BTW (bitewing) -oklúzna technika
7.	<p>Popis intraorálnych rádiogramov Poytonove kritéria : -požiadavky obecné - požiadavky špeciálne - znázornenie normálnych anatom. štruktúr na intraorálnom radiograeme / korunka, koreň zuba, alveolárna kost', periodontálna šrbina/ 25.3.2025, 14:45 - 16:15</p>	<p>Popis intraorálnych rádiogramov –</p> <ul style="list-style-type: none"> - znázornenie normálnych anatomických štruktúr na intraorálnom rádiograame: - korunka, koreň zuba, alvolárna kost', parodontálna šrbina - praktické vyhodnocovanie a analýza intraorálnych rádiogramov
8.	<p>Panoramicke prístroje a techniky: -ortopantomografia – indikácie v jednotlivých odboroch zubného lekárstva -útvary zobrazujúce sa na rtg snímkach maxily -útvary zobrazujúce sa na rtg snímkach mandibuly -digitálna rádiografia /2D, 3D zobrazenie/ -výhody a nevýhody prístrojov a techník. -extraorálne rtg vyšetrenia v orofaciálnej oblasti -popis extraorálnych rádiogramov 1.4.2025, 14:45 - 16:15</p>	<p>Panoramicke prístroje a techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> -popis a analýza ortopantomogramov: -útvary zobrazujúce sa na maxile, útvary zobrazujúce sa na mandibule,extraorálne rtg vyšetrenie v orofaciálnej oblasti, popis extraorálnych rádiogramov
9.	<p>Rádiadiagnostické vyšetrovacie metódy v detskom zubnom lekárstve Vývojové formy zubov -zárodky trvalých zubov -stav úplne prerezaných zubov- určenie rastového štúdia, zubný a kostný vek Indikácie v detskom zubnom lekárstve - rtg diagnostika zubného kazu -resorpcie mliečnych zubov -periradikulárne nálezy -fraktúry zubov -cysty -vývojové vady -erupčné poruchy zubov -resorpcia hrotov koreňov 8.4.2025, 14:45 - 16:15</p>	<p>Rádiadiagnostické vyšetrovacie metódy intraorálne a extraorálne v detskom zubnom lekárstve</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktický popis a analýza i.o. rádiogramov u detí - praktický popis a analýza OPG u detí - analýza a popis jednotlivých štadií vývoja zuba na rádiogramoch - rtg analýzy zmiešaného chrupu - indikácie rtg v detskom zubnom lekárstve

10.	<p>Rádiodiagnostické vyšetrovacie metódy v čel'ustnej ortopédii</p> <ul style="list-style-type: none"> - indikácie rtg v čel'ustnej ortopédii - diagnostika čel'ustných anomálií - posúdenie stavu vývinu chrupu - posúdenie stavu vývinu orofaciálneho skeletu - diagnostika anomálií jednotlivých zubov - vyhodnotenie morfológie jednotlivých orgánov v ústnej dutine vrátane zubov -kefalometrické analýzy -dial'ková rögenová snímka <p>15.4.2025, 14:45 - 16:15</p>	<p>Rádiodiagnostické vyšetrovacie metódy intraorálne a extraorálne v čel'ustnej ortopédii</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktický popis, hodnotenie a analýza i.o. rádiogramov pre ČO účely,praktický popis, hodnotenie a analýza ortopantomogramov – diagnostika čel'ustných anomálií, diagnostika anomálií jednotlivých zubov,kefalometrické analýzy, dial'ková rtg snímka.
11.	<p>Rádiodiagnostické vyšetrovacie metódy v konzervačnom zubnom lekárstve</p> <p>a) Indikácie rtg v konzervačnom zubnom lekárstve</p> <p>b) RTG diagnostika zubného kazu :</p> <ul style="list-style-type: none"> -RTG diagnostika zubného kazu podľa lokalizácie: approximálny, sekundárny, recidivujúci, fisurálny, vestibulárny, orálny, koreňový / zubný kaz cementu koreňa/ -rozdelenie podľa postihu TZT : povrchový zubný kaz, hlboký zubný kaz <p>c) RTG diagnostika v endodoncii :</p> <ul style="list-style-type: none"> -periapikálny nález .pulpoparodontálne lézie -plnenie koreňových kanálov -rtg kontrastnosť vyplývajúca z materiálov -via falsa -koreňové čapy -dentikly <p>22.4.2025, 14:45 -16:15</p>	<p>Rádiodiagnostické vyšetrovacie metódy v konzervačnom zubnom lekárstve</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktický popis a rtg diagnostika kazu - typy kazov - approximálne lézie - hodnotenie náleزوў - vývoj zubného kazu na approximálnych plochách - oklúzny zubný kaz - koreňový zubný kaz (kaz cementu koreňa) - sekundárny kaz - rtg diagnostika v endodoncii: periapikálne nálezy, pulpoparodontálne lézie, plnenie koreňových kanálov, rtg kontrastnosť vyplývajúca z materiálov ,via falsa, koreňové čapy,dentikly.
12.	<p>Rádiodiagnostické vyšetrovacie metódy v zubnej protetike - indikácia, biologický faktor zuba, hodnota panoramatických rtg pre protetické účely</p> <ul style="list-style-type: none"> - rtg TMK - rtg pri prehľbení vestibula -dial'ková rtg v zubnej protetike <p>29.4.2025, 14:45- 16:15</p>	<p>Rádiodiagnostické vyšetrovacie metódy v zubnej protetike - indikácie rtg v protetike, hodnota panoramatických rtg pre protetické účely,biologický faktor a jeho hodnotenie na rtg, rtg TMK, dial'ková rtg snímka v zubnej protetike, praktická analýza rádiogramov.</p>

13.	<p>Intraorálne a extraorálne rádiadiagnostické metódy v dentoalveolárnej chirurgii a maxilofaciálnej chirurgii</p> <ul style="list-style-type: none"> -indikácie rtg v dentoalveolárnej a maxilofaciálnej chirurgii -zalomené korene -inpaktované zuby -zlomeniny alveolu -cudzie telesá -cysty -cystogranulómy -predresekčné stavy -nádory -zápalové procesy -úrazy tvárového skeletu <p>6.5.2025, 14:45- 16:15</p>	<p>Rádiadiagnostické vyšetrovacie metódy v dentoalveolárnej a maxilofaciálnej chirurgii</p> <ul style="list-style-type: none"> - indikácie rtg, analýza i.o. radioagramov, analýza ortopantomogramov, analýza extraorálnych rádiogramov : pri zápalových procesoch, pri nádoroch, cystách, úrazoch orofaciálnej oblasti.
14.	<p>Rádiadiagnostické vyšetrovacie metódy v parodontológii</p> <ul style="list-style-type: none"> -rtg metódy používané v parodontológii -indikácie rtg v parodontológii -obmedzenia rtg snímok Nálezy na rtg snímkach u geriatrických pacientov -diagnostika OPG a rizikoví pacienti -možnosti dg. ochorení srdca a ciev <p>13.5.2025, 14:45 - 16:15</p> <p>TEST ZA PREDNÁŠKY</p>	<p>Rádiadiagnostické vyšetrovacie metódy v parodontológii</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza i.o. rádiogramov a BTW - analýza OPG u pacientov s ochorením parodontu - indexy úbytku alveolárnej kosti u pacientov s ochorením parodontu. <p>Ukončovanie výkonov – analýza RTG snímok ako súčasť skúšky.</p>

Konkrétné podmienky pre absolvovanie predmetu:

Absolvovanie 100 % účasti na praktických cvičeniach a prednáškach. Priebežná kontrola so záznamom hodnotenia počas klinickej výučby. Absolvovanie testu z prednášok s hodnotením minimum 60%.

Záverečný test s hodnotením min 60%.

Odporučaná literatúra:

Miroslav Heřman a kolektív · Vydavateľstvo: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014

Základy zobrazovacích metod CZ

Jiří Ferda, Hynek Mírka, Jan Baxa a Alexander Malán · Vydavateľstvo: Galén, 2015

Lehotská, V., Kršáková, A., Rádiológia pre stomatológov VEDA, 2018

Odborné, vedecké a domáce zahraničné časopisy a knihy.